

A KÚRIA
Önkormányzati Tanácsának
végzése

Az ügy száma: Köf.5.001/2024/6.

A tanács tagjai: Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke,

Dr. Demjén Péter előadó bíró,

Dr. Balogh Zsolt bíró,

Dr. Hajnal Péter bíró,

Dr. Dobó Viola bíró

Az indítványozó: Budai Központi Kerületi Bíróság

Az érintett önkormányzat: Budapest Főváros Önkormányzata

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Budapest Főváros Közgyűlésének Budapest Főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló 30/2010 (VI. 4.) rendelete 12/A. §-a más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló indítványt visszautasítja.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A határozat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az indítványozó bíróság előtt folyamatban lévő per (a továbbiakban: alapügy) felperese Budapest Főváros II. kerületében a Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat képviselő-testületének 14/2010. (VI. 24.) számú önkormányzati rendelete (továbbiakban kerületi parkolási rendelet) 1. § (1) bekezdése szerint kialakított várakozási övezetekben parkolás üzemeltetési rendszert működtet.

[2] A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 23. § (7) bekezdése szerint a Fővárosi Önkormányzattal kötött megállapodás alapján a rendelet 48. §-a szerint a várakozó helyeken, illetve a várakozási övezeteken kívül eső fizető várakozó helyeken, mint parkolás üzemeltető jogosult a rendeletben meghatározott díjfizetési feltételekkel történő várakozást ellenőrizni. Ennek során megállapította, hogy az alperes tulajdonában álló, a Kft. által, úgynevezett közösségi autóbérlés (car sharing) keretében üzemeltetett gépjárművek a felperes közigazgatási, egyben parkolásüzemeltetési területéhez tartozó helyszíneken a keresetlevélben megjelölt időpontban érvényes parkolójegy nélkül várakoztak.

Az indítványozó bíróság előtti eljárás

[3] Az alapügy felperese 2023. május 17. napján parkolási díj és pótdíj megfizetése iránt terjesztett elő keresetet a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 15/C. §-ára, 9/D. §-ára, továbbá a Budapest Főváros Közgyűlésének Budapest Főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló 30/2010 (VI. 4.) rendelete (a továbbiakban: rendelet) 9. § (1) bekezdésére, 48. § (1) bekezdésére, valamint a kerületi parkolási rendelet 1. §-ára hivatkozással.

[4] Ezen gépjárművek fizető parkolási övezetekben várakoztak, a várakozások során nem került sor a parkolójegy megváltására, vagy mobil parkolás indítására, ezért álláspontja szerint a pótdíj kiszabására jogszerűen került sor. A közhiteles gépjármű-nyilvántartás adatai szerint a parkolási esemény időpontjában a gépjármű üzemeltetője az alperes volt. A parkolási esemény helyszíne a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló terület, amely területen parkolási üzemeltetési és beruházási feladatok ellátására vonatkozó megállapodás értelmében a felperes közigazgatási területén lévő, de a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló közúti várakozóhelyek üzemeltetését a felperes látja el.

[5] Az alapügy alperese ellenkérelmében előadta, hogy a rendelet 12/A. §-a alapján végzi a tulajdonában és üzemeltetésében álló gépjárművek fővárosi közterületi parkoltatását. Budapest Főváros Önkormányzata a közösségi autóbérlés rendszerébe tartozó gépjárművekre vonatkozóan a fővárosi parkolás fizetés módját egyszerűsítette akként, hogy az ilyen tevékenységet végző cégek számára lehetővé tette átalánydíj megfizetését gépjárművenként. A közösségi autóbérlési szolgáltatást végző Kft. a flottába tartozó valamennyi gépjármű után a fővárosi önkormányzat felé a rendelet 12/A. §-a alapján átalánydíjat fizet.

A bírói indítvány és az önkormányzat védíratára

[6] Az indítványozó bíróság a felperes kérelmére kezdeményezte a rendeletnek a Mötv. és a Kkt. rendelkezéseibe ütközésének vizsgálatára irányuló eljárást, mivel a felperessel egyetértve úgy ítélte meg, hogy a rendelet 12/A. §-a sérti a Mötv. 16/A. §-át, valamint a Kkt. 48. § (5) bekezdését, a Mötv. 23. § (5) bekezdés 3. pontját, a 23. § (4) bekezdés 10. pontját és a Kkt. 9/D. § (2)-(7) bekezdéseit, ezért indítványozta a jogszabállyal ellentétesnek tartott rendelkezés megsemmisítését. Az indítványban a felperes álláspontjának ismertetésén túl nem fejtette ki, hogy az Ör. támadott rendelkezéseit milyen okból tartotta más jogszabályba ütközőnek.

[7] Az érintett önkormányzat védíratában kérte, hogy a Kúria az indítványt a Kp. 142. § (2) bekezdése alapján utasítsa el. Kifejtette, hogy az indítvány a törvényi előírásoknak nem felel meg, tekintettel arra, hogy más jogszabályba ütközésre vonatkozó indokolást még a felperesi indítványra utalással sem tartalmaz, másrészt a 12/A. § (5) bekezdése nem a peres felek közötti jogviszonyt szabályozza.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokai

[8] Az indítvány érdemi vizsgálatára az alábbiak szerint nem volt lehetőség.

[9] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 144. §-a alapján, ha a bíróságnak az előtte folyamatban lévő eljárásban önkormányzati rendelet olyan rendelkezését kell alkalmaznia, amelynek más jogszabályba ütközését észleli, a bírósági eljárás felfüggesztése mellett a Kúriánál indítványozza az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló eljárást.

[10] A Kp. 139. § (1) bekezdése szerint az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló eljárásban a Kp. szabályait a XXV. fejezetben foglalt eltérésekkel, a normakontroll sajátosságaira figyelemmel kell alkalmazni. A Kp. 140. § (1) bekezdése értelmében a normakontroll eljárást indítvánnyal kell megindítani, amelyre a keresetlevél szabályait kell alkalmazni. Ezen utaló szabályból következően az indítványnak meg kell felelnie a Kp. 37. § (1) bekezdés f) és g) pontja szerinti követelményeknek, azaz tartalmaznia kell az önkormányzati rendelet konkrét rendelkezéseivel okozott jogsérelmet, az annak alapjául szolgáló tények, illetve azok bizonyítékai előadásával és a Kúria Önkormányzati Tanácsának döntésére irányuló határozott kérelmet.

[11] A Kp. 143. § (2) bekezdése alapján az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének megállapítására irányuló indítványnak a keresetlevélhez képest többletelőírásoknak is meg kell felelnie, így a jogszabályok pusztá megjelölésén túl szükséges annak előadása is, hogy az indítványozónak a szóban forgó rendeletet az előtte fekvő eljárásban alkalmaznia kell, és miként jutott arra a következtetésre, amely szerint az önkormányzati rendelet (vagy annak valamely rendelkezése) törvényt sértő.

[12] A Kp. 143. § (2) bekezdése alapján az indítványnak tartalmaznia kell nem csak a jogszabálysértő rendelkezést és jogszabályi megjelölést, melyet a rendelet sért, hanem annak okát is, hogy az indítványozó az adott rendelkezést miért tartja jogszabálysértőnek. Jelen ügyben az indítványban az indítványozó bíróság nem jelölte meg az okot, ami miatt jogszabálysértőnek találta a rendelkezést. Az indítványban azt kell megjelölnie, hogy az előtte fekvő ügyben alkalmazandó önkormányzati rendelet (annak rendelkezése) mely más jogszabályba ütközik és mi ennek az indoka, továbbá melyek az azt alátámasztó bizonyítékok. Ezen indokok alátámasztásául szolgálhat a kialakult gyakorlat ismertetése, de önmagában a határozatokban foglaltak idézése nem felel meg a Kp. fent idézett, az indítvánnyal szemben támasztott követelményeinek.

[13] A Kúria Önkormányzati Tanácsa hangsúlyozza, hogy az indítványozó szerepét nem veheti át, ugyanis a bírói indítványra indult, önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló eljárás során csak az indítvány és a védirat keretei között vizsgálódhat. Az indítványban meg nem jelenő, az indítványozó belső meggyőződését nem tükröző tények és körülmények figyelembevételére nincs lehetőség, hiszen ez a normakontroll eljárástól elkülönülő alapügyben történő érdemi állásfoglalást jelentené (Köf.5004/2021/3., Köf.5015/2022/9.). Az alapügy felperesének – a Kp. fenti szabályai alapján – nincs indítványozási joga a Kúria Önkormányzati Tanácsa normakontroll eljárásának kezdeményezésére, arra kizárólag a bíró jogosult az előtte lévő perben.

[14] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy jelen ügyben az indítvány a Kp. 37. § (1) bekezdés f) pontja szerinti követelményeknek, valamint a Kp. 143. § (2) bekezdés d) pontjában foglaltaknak nem felel meg, az indítványozó bíróság pusztán a felperes

perben előterjesztett kezdeményezését továbbította. Az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló bírói indítványnak a bíró belső meggyőződését kell tükröznie. Nem elegendő a felperes keresetében foglaltak idézése és annak a rögzítése, hogy a felperes szerint a támadott rendelkezés más jogszabályba ütközik. (Köf. 5007/2022/6.)

[15] Az indítványozó azonban nem fejtette ki, hogy a meglátása szerint miért ütközik a vitatott rendelet más, magasabb szintű jogszabályba. Indítványában kizárólag a perbeli tényállást ismertette, majd utalt a felperes keresetben kifejtett álláspontjára, és rögzítette, hogy a felperessel egyezően úgy ítéli meg, hogy a rendelet 12/A. §-a sérti a Mötv. 16/A. §-át, valamint a Kkt. 48. § (5) bekezdését, a Mötv. 23. § (5) bekezdés 3. pontját, a 23. § (4) bekezdés 10. pontját és a Kktv. 9/D. § (2)-(7) bekezdéseit.

[16] Figyelemmel arra, hogy az indítvány az indítványozó bíróság álláspontját nem tartalmazta, a Kúria Önkormányzati Tanácsa az eljárást a Kp. 139. § alapján alkalmazandó Kp. 48. § (1) bekezdés k) pontja alapján visszautasította. Az indítvány érdemi vizsgálatára abban az esetben kerülhet sor, amennyiben az indítványozó a belső meggyőződését tükröző indítványban kéri a normakontroll eljárás lefolytatását.

A döntés elvi tartalma

[17] *Az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközését állító bírói indítványt indokolni kell, az indokolási kötelezettségnek nem tesz eleget a fél álláspontjának ismertetése.*

Záró rész

[18] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[19] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.

[20] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. március 05.

Dr. Kalas Tibor s.k.
a tanács elnöke

Dr. Demjén Péter s.k.
előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt s.k.
bíró

Dr. Dobó Viola s.k.
bíró

Dr. Hajnal Péter s.k.
bíró